XV. évfolyam. Czelldömölk, 1919. november 1. 59. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Egyes szám ára darabonkint 60 fillér.

Felelőszerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Czelldömölkön, ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

Széljegyzetek.

Ma egy éve — fölfordult a világ. mennyi reménnyel vettük a forradalom hirét. Hozta az ország függetlenségének, szabadságának, a nép jólétének igéretét. És most már látjuk, hogy hazudott, hazudta a szabadságot és mindent, amit igért. Pusztulást hozott és nyomort. És az évfordulót nem ünnepeljük, hanem gyászoljuk és átkot mondunk Károlyira, a kenetes Hockra és a többi áruló gazemberre.

—

A hazaárulás tovább folyik. Huszezer aláirással kivánják a románok további megszállását. Kik — $^{9}/_{10}$ részük nem magyar. Velük tart Lovászy is. Hogy ennek a nyomorult országnak ennyi árulója van!

—

Megtörtént Budapesten is a keresztény pártok egyesülése. Vártuk és követeltük ezt a budapesti pártvezetőségtől, hogy ezt a lépést megtegyék. Végre megtörtént és most egy pártban a magyar kereszténység.

—

Csak Giesswein Sándornak nem tetszett az egyesülés. Valahol nyilatkozott, mert Giesswein szeret nyilatkozni és tudós képpel hetet-havat összehadarni. Milyen jó, hogy van egy ilyen vénasszony hajlamu bolseviki praelátusunk, aki még most is a Népszavának és a Világnak akar tetszeni. Csakhogy megint találnak egy papot, aki nekik is tetszik. Meg vagyunk mentve — van házi pap és van házi-zsidó is mindjárt. El van intézve a »klerikalizmus«, meg a »zsidókérdés« is. Hála Giesswein Sándor praelátusnak.

Aktok a kommunizmus ideiéből.

A demarkácionális vonalon. 3

Irta: Perkoláb István.

— Hogyan fogunk átjutni?

Erről a kérdésről beszélgettünk a kaposvári Eszterházy-utca egyik villájának nemes-uri házigazdájával, aki előkelő izléssel berendezett otthonában páratlan szivességgel látott vendégül bennünk: M. császárvadász főhadnagyot, N. hadnagyot és engem.

Fiatal arcokon szokatlan felhős tekintettel hányuk vetettük a helyzetet. Protekció, pénz és ügyesség szükséges az átjutáshoz, — mennyi van belőlük? Az előbbiből nem volt — semmi, a másodikból volt — valami, a harmadikból — gondoltuk — lesz a legtöbb. Tehát erre az utolsóra voltunk leginkább utalva.

Arra már elindulásunkkor el voltunk készülve, hogy nem lesz teljesen sima és nyugodt az utunk, de a Kaposvárig tapasztalt nehézségekre, sőt veszélyekre nem számitottunk. Harmadik társunknak: M. főhadnagynak el is ment végleg a kedve a további utazástól (helyesebben: gyaloglástól, mert tovább már csak gyalog mehettünk), hiába mondtuk neki, hogyha már »elöl tüz, hátul tüz«, hát inkább előre menjünk, — ő visszafordult: jobb utat keresni. Talált-e, célhoz ért-e? Nem tudom. Mi: ketten, bár szintén kedvetlenek voltunk s még a szives vendégszeretetet nyujtotta kényelmet sem tudtuk élvezni, visszafordulásra nem is gondoltunk. Megyünk — törik-szakad — előre!

Helyzetünket különben az elfogatás veszélye sulyosbitotta leginkább. Ugyanis valósággal vadásztak a »gyanusakra«. A »gyanus« jelzőt pedig könnyű volt megkapni, — hacsak nem viritott az ember »kivül-belül« a vörösöktől. Szalma elvtárs, a kaposváriak Kreinerje, különösen passziózott a gyanusak lefogatásában. Velük aztán nem sokat bibelődtek, ha kisült, hogy a demarkáción tulra ép a vörösek elöl igyekeznek, vagy pláne ellenforradalmi célokat szolgálnak. Még a forradalmi törvényszéki eljárást is mellőzték ilyen esetekben, egyszerűen lecsukták valamelyik kaposi börtön penészes fenekére az illetőket és ott »feledték« sok esetben — az örökkévalóságig. Ép akkoriban jutott ilyen tragikus sorsra a keresztény eszmék harcos tollu ujságirója: Vermes Gyula. Menekülés közben lefogták s mint később a lapokból értesültem, halálra verték a gaz pribékek.

Szomoru példák áltak előttünk s hatásuk alatt rezignáltan állapitottuk meg, hogy a legnehezebb utat választottuk a kommunizmus melegágyán: Somogyon és a déli Dunántulon át. Pedig — mint mondám — nem álltattuk magunkat vérmes reményekkel, különösen nem én, akinek már egy év előtt alkalmam nyiltt tapasztalni izzó forrongó hangulatát e vidéknek. 1918. augusztus elején Nagykanizsáról Eszéknek, vissza Baranyán, Somogyon utaztam át. Ez utam alkalmaval meglepetve tapasztaltam, hogy amiről mi otthon, a békés Kemenesalján, akkor még rosszat álmodni sem mertünk: Horvátország elszakadásáról, eljövendő forradalmakról, ott, délen már nyiltan hirdették. Sőt — kiesibe — Pécsett meg is esinálták. Az első, határozottan kommunista izü mozgalom ugyanis Magyarországon — emlékezzünk csak — az u. n. »pécsi eset« volt, mely jóval megelőzte Kun Béla gyászos emlékü pesti szerepléseit, s méreteiben és hatásában sokkal nagyobbazabsu volt, mint ahogy akkoriban a lapok megirták. (F. köv.)

HIREK.

Halottak estélye. Mindenszentek napján, ma este 6 órakor fogják a helybeli apátsági templomban megtartani a szokásos halottakról leendő megemlékezést; hétfőn d. e. 9 órakor pedig lesz az ünnepélyes requiem.

Lapunk jelen száma papirhiány miatt 2 oldalon jelent meg, mihelyt papirhoz juthatunk, ismét a szokott terjedelemben fogunk megjelenni.

Dr. Géfin Gyula szombathelyi hitoktatót, földinket, a megyéspüspök Táplánfaszentlőrincre segédlelkészül áthelyezte.

Nagy gyásznünnepély Dévecserben. A devecseri vértanuk sirjának megkoszorozása céljából nagyszabásu kegyeletes ünnepély van készülőben. A pápai állami tanitóképző vetette fel az eszmét, csatlakozott hozzá az Ébredő Magyarok Egyesülete és részt vesz benn a ker. szoc. párt is. Jól esik látnunk az öntudatra ébredt Magyarország népnevelőinek, örtálloinak és irányitóinak e nemes gondolatban való találkozását, egyetakarását. November 9-én, vasárnap reggel indul el Pápáról az ünneplők tekintélyes, több száz főből álló serege a mártirok sirjához. Ez alkalommal felhivjuk városunk és a környék hazafias és keresztény érzésű lakosságát, hogy minél többen csatlakozzanak az ünneplők seregéhez. Az utazás költségeit tekintélyesen mérsékelni fogja a rendezőség. Az gondoskodik melegedő szobáról és arról, hogy d. u. ugyancsak különvonaton térhessen vissza a közönség. Hivunk benneteket magyar keresztények! Jertek, áldozzunk hősiesen mártirjainknak szivünk, lelkünk meleg érzéséből egy-egy gondolatot és hozzunk magunkkal ötölük világosabb látást, szent fogadalmat, nagy elhatározást jövőnkre nézve. A programm szerint a különvonat 3 óra tájban érkezik Czelldömölkre, honnan rövid várakozás után Devecserbe megy, hol a templomtéren lesz a gyülekezés, onnan a város közönségével kivonulás a temetőbe a hősök, a vértanuk sirjához, ahol a pápai áll. tanitó képző 180 tagu enekkarának közreműködésével ünnepi szónoklatok lesznek, nevezetesen: Kardhordó László tanár az áll. tanitóképző, dr. Lakos Béla az Ébredő Magyarok, Szűcs Dezső a Keresztény Szociálista Párt nevében, akik meg is koszorozzák a sirokat. Ezután a menet visszavonul a templomtérre, ahol a szomoru emlékü kivégzések történtek a ott ismét szónoklat lesz. A devecseri jótékony nőegyesület rendkivül mérsékelt fizetés ellenében gondoskodik ellátásról. Visszaindulás Devecserből ugyancsak különvonaton délután 5 órakor. Menjünk minél többen!

Meglopott csendőrőrparancsnok. Nagy Sándor magyargencsi csendőrőrmester főellenőr Magyargencsről kocsin utazott a vinári állomásra. Böröndjét is felpakkolta a kocsira, mely fehérneművel, ruhával és fontos okmányokkal volt megrakva de nagy volt meglepetése, mikor a böröndnek csak hült helyét találta. A böröndöt a kocsiról a szergényi uradalom útmenti majorjánál emelhették le és károsultnak gyanuja Zsédenyi József és Polgár József szergényi lakosokra irányul, akik már a czelldömölki járásbiróság fogházában vannak letartóztatva.

Tánc. November hó 1-én nyitja meg Sárváry Gergely tánctanitó első téli tánckurzusát, melyre a t. tánckedvelők szives pártfogását kéri. Ezen bemutató estén belépő dij nincsen.

Meglopták az uton Fényes Ferencné az Uj kávéház volt tulajdonosa Czelldömölkről elköltözködött Budapestre. Utaztában, Győr—Komárom között egy élelmes tolvaj a vasuti kocsiban kilopta zsebéből pénztárcáját, melyben szerencséjére csak 80 korona volt; a nagyobb summát biztosabb helyre helyezte.

Visszahelyezés. Tukay János csendőr segédfelügyelőt hetekkel ezelőtt városunkból elhelyezték, most örömmel értesülünk hogy ezen kiváló csendőrparancsnokot felsőbb hatósága visszahelyezte Czelldömölkre, aki állását már el is foglalta.

Csendőrőrs Kemenesmagasiban. A csendőrkerületi parancsnokság a járás területén Kemenesmagasiban uj csendőrőrs felállítását folyamatban van.

Lopás a vasuton. A czelldömölki vasuti állomáson elfogták Kis András rábahidvégi lakost, mert Kovács János pusztamagyaródi lakos zsebéből 8200 koronát ellopott. Nevezett a czelldömölki járásbiróság fogházában várja jól megérdemelt munkája gyümölcsét.

Az oroszországi hadifoglyok hazahozásáért. A héten szibériai hadifoglyok vasmegyei hozzátartozóinak egyesülete intéző bizottsága ülést tartott, amelyen a megjelentek elhatározták, hogy beadványban fordulnak a kormánybiztoshoz aziránt: tegyen lépéseket a kormánnyal hogy a szibériai hadifoglyok is minél előbb visszatérhessenek hazajukba.

Táncmulatságok a vidéken. Az izsákfai ifjuság f. hó 9 én Vadászy Pál vendéglőjében a megalakitandó önk. tüzoltó-egyesület javára táncmulatságot rendez. Kezdete d. u. 4 órakor. — A csöngei önk. tüzoltó-egylet f. hó 9 én Szabó József vendéglőjében tartja táncmulatsagat. Belépődij személyenkint 10 K, családjegy 25 K, egyenruhás tüzoltók 5 koronát fizetnek. Kezdete délután 3 órakor. — A kemenesszentmártoni ifjuság folyó hó 16 án Tibortz József vendéglőjében a községbeli rokkantak és árvák javára confetti és serpentinesztával, képeslapversennyel, működési előadással egybekötött jótékonycélu táncmulatságot rendez. Szinre kerül: »Szeget szeggel« népszinmű 3 felvonásban. Kezdete délután 4 órakor.

A háborus földvásárlások. A kormány a nemzetgyülés elé javaslatot fog terjeszteni, amely szerint az állam a háboruban vásárolt összes földbirtokokat a földbirtokreform céljaira megvásárolhatja. A háboruban vásárolt birtokok terjedelme majdnem akkora, mint a holtkézi birtoké s igy majd a földmives nép között több milliónyi holdat ki lehet osztani. A javaslat nem érinti az egészen kisterjedelmü háborus földvásárlásokat.

Egy planino vagy zongora bérletbe keresteik. Cim megtudható szerkesztőségünkben.

Ujabb kiadatási eljárás Kun Béla és társai ellen. A külügyminisztérium ujabb jegyzéket küldött az osztrák köztársaság czimére, melyben felsorolja azokat az adatokat, melyek bizonyitják, hogy Kun Béla és társai közönséges gyilkosok, rablók, rablógyilkosok, szarolók és felbujtók voltak. A bünlajstrom, főbb pontjai a következők: Kun Béla Oroszországban vörös sereget toborozván, az osztrák és magyar tisztek közül mindazokat akik kezébe kerültek s a vörös gárdába nem állottak be, tömegesen mészároltatta le. Géppfegyverrel lövetett bele összegyűjtött csoportjaikba. Az ukrán tisztek ismert meggyilkolására is az utasitást Kun Béla adta. A dunántuli vérfürdőt Garbai Sándor irott parancsa alapján rendezték, amennyiben Szamuelly olyan teljhatalommal ruházta fel, hogy ennek alapján végeztetett ki mindenkit, akit gyanusnak talált és sarcolta végig a falvakat. Az esztergomi gyilkosságok felbujtójaként Rónai Zoltánra vallanak hites tanuk és letagadhatlan okmányok. Böhm-Vilmosra nézve bebizonyosult nagymennyiségü idegen ingó eltulajdonitása. A szolnoki vérengzés egész külön iratcsomó. Huszonnyolc polgárt végeztek ki Szamuelly parancsára, amire ugyancsak Garbai Sándor aláirása hatalmazta fel. Lengyel és Székely népbiztosokra nézve okmányok vannak, hogy magánemberektől és bankoktól értékeket raboltak el és ezeket az értékeket egyszerűen eltulajdonitották. Ezek és egyéb felsorolt adatok bizonyitják, hogy Kun Béla és társai nem politikai bünösök, akik valami eszmei célt tüztek ki maguk elé, hanem közönséges rablók és tolvajok, akik gyilkoltak és gyilkoltatták, hogy aranyhoz, pénzhez, ékszerhez és más értékekhez jussanak.

Világszerte tilos lesz a fegyverárulás. Az Adverul verekre és lőszerkereskedelemre egy szerződést irtak alá. Ennek a szerződésnek célja az, hogy meggátolják a fegyver és lőszer árulását, minthogy bizonyos helyeken rendkivüli menyiségben vannak elrejtve és elterjesztésük veszélyeztetné a világ közönségének békéjét és nyugalmát. A román és szerb delegátusok is aláirták ezt a szerződést.

Géphezelők és kazánfűtők vizsgái. A gőzgépkezelők és kazánfűtők legközelebbi képesitő vizsgái november 8 án lesznek megtartva Sopronban. A kellően felszerelt vizsgalati kérvények a kerületi iparfelügyelőséghez (Szentgyörgy-utca 16.) küldendők.

Szovjet-élmények.

Irta: Kiszár Flóris.

Az első kihallgatási próba nem sikerült, se én nem tudtam meg a vádat, se pedig a detektiv nem kapta meg a »bün« vallomást. A szálláson már várták társaim, mi lesz velem. Nem tudtam semmi biztatót mondani. Aztán megint elütöttük az időt, ujabbak kerültek kihallgatásra, néhány közülük átment a »forradalmi törvényszékhez« a Markó utcába. Szomoruan bucsuzkodtunk.

Alig egy óra multva megint hivnak. Megyek — a teremben nagy meglepődésemre a czelli kis-diktátort, Pajor Sándort találtam. Volt oly kegyes, hogy meglátogatott fogságomban. Hogy honnét tudta meg, hogy a parlamentben vagyok, máig sem tudom. Nagyon lesreszkedő volt, biztositott támogatásáról és kijelentette a detektiveknek, hogy ő nem tud rólam semmit, különben, ha ellenforradalmár volnék, már ugyis elbánt volna velem. Nagyon meg voltam hatódva, mikor ekkora hatalmasságot éreztem magam mellett. Milyen jó is, amikor élet-halál felett nem kuriák és királyok, hanem ezernyi-kisvárosi hatalmasság határoz. A látogatásnak is vége lett. Eljött az este és az éjszaka. Megettük rossz vacsoránkat, olvastuk a Vörös Ujságot, aztán nyugalomra tértünk. A terroristák dudorásztak, fütyöltek, fel-fel te éhes proletár — a megváltás órái jönnek... A megváltás órái... Hány agyonsanyargatott ember várta a parlamentben, a gyüjtőben, a forradalmi törvényszékeken, a vidéki fogházakban a megváltás óráját. És hányonak adatott meg a megváltás a leninisták rohamkése, golyója, vagy kötele alakjában. A megváltás órái! Hogy várta a nép a megváltást ezektől a vadállatias, kegyetlen, vérszopó alakoktól. Szegény munkásság, micsoda szerepet kellett betöltenie, midőn ezeknek a gazoknak az uralmát mozditotta elő. Hát igazán ez volna a célja a munkásmozgalmaknak, hogy a munka harcát ázsiai vadállatiassággal élesitették ki. Hit a szülöletből, emberpusztitásból, e'állatiasodásból fakadjon az uj világ megváltása! Mennyi kontraszt — eszmék és gyakorlat között. És nekem, midőn ezen vadállatok horkolása közt kellett pihennem piszkos ágyamon, eszembe jutott az Apostolok cselekedeteinek fönségesen egyszerű leirása az igazi kommunistákról: »És allhatatosak valának az Apostolok tanitásában, a kenyérszegésben, imádságokban, együtt valának mindenük közös volt. Vagyonukat szétosztották mindazoknak, akik rászorultak.« (2, 45. Ez is kommunizmus, de nem az állati létben hanem az emberi társadalomé, kommunizmus mely nem elveszi, hanem ad, nem rabol, hanem lemond a sajátjáról. (Folyt. köv.)

Elköltözés miatt azonnal eladó:

egy hálé és ebédlő-

Cim megtudható szerkesztőségünkben.

1578/1919.

Árverési hirdetmény.

Alsóság község tulajdonát képező

vendéglő

(szatócsüzlet és mészárszék)

1920. január 1-től kezdődő 6 egymásután k

Alsóság községházánál folyó évi november hó 8-án délután 2 órakor nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni. Kikiáltási ár 1000 K.

Árverési feltételek az alsósági körjegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők.

A község fennt tartja magának azt a jogot, hogy a legtöbb igérők között választhasson.

Alsóság, 1919. okt. 9-én.

Báyer Géza körjegyző. **Csajbék Ernő** községbiró.

Első kézből azonnal szállitunk wieni vagy budapesti raktárunkból wagon- és kisebb tételekben

füszer és gyarmatárukat, olasz és svájczi textilárukat, vegyi termékeket (sziciliai kénpor, parafin stb.)

Veszünk kivitelre minden tételben bármilyen mezőgazdasági terméket (nyersbőröket, magvakat, takarmányféléket stb.)

Em. Kornis Export Import Wien, Wiesingerstrasse 6.

Sürgönycim: Kornisem Wien. Telefon: 21330.

Kornis Kereskedelmi R. T. Budapest, IV. Deák-tér 3.

Sürgönycim: Kornisem Budapest. Telefon: 87—80.

Saját fiókok az összes európai és tengerentuli államokban.

villanyszóró berendezett könyvnyomdájában, Czelldömölk.